

Trafikverket Region Väst

Fastställelse av vägplan för ombyggnad av väg 62 till mötesfri landsväg, delen Norra Sanna – Dyvelsten, Karlstad kommun och Forshaga kommun, Värmlands län

Beslut

Trafikverket beslutar med stöd av 18 § väglagen (1971:948) att fastställa vägplanen för ombyggnad av väg 62.

Fastställelsen gäller plankartorna med status fastställelsehandling, betecknade 101To201 daterad 2017-05-11, 101To202 daterad 2019-03-25, 101To203 daterad 2017-05-11 och 101To204 daterad 2018-03-28.

Fastställelsen gäller också en gång- och cykelpassage vid sektion 3/500, som förses med stensatt mittrefug och en gång- och cykelpassage vid sektion 4/170, som utformas med en öppning i mitträcket.

Innebörden av beteckningen Sk2 och Sk5 på plankartorna, fasadåtgärd och lokal skärm vid eventuell uteplats respektive lokal skärm vid eventuell uteplats, är ett erbjudande om att aktuell bullerskyddsåtgärd bestäms efter inventering av bostadshuset och/eller eventuell uteplats vid bostadshus.

Fastställelsen gäller också belysning så som det är angivet i planbeskrivningen.

Väganläggningen ska dessutom utformas i huvudsak så som den sökande har åtagit sig enligt planbeskrivningen och i övrigt.

Trafikverket beslutar att de delar av nuvarande väg 62 genom Karlstads och Forshaga kommuner, sträckorna ca 0/150 – 0/800 och ca 1/950 – 3/250, enligt plankartorna 101To201, 101To202 och 101To203, vilka inte sammanfaller med den nya vägen, dras in från allmänt underhåll.

Indragningen sker när den nya vägsträckningen öppnats för trafik.

Sökande

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Väst.

Beskrivning

I handlingarna i ärendet redovisar den sökande bland annat nedanstående.

Den planerade vägen

Väg 62 avses byggas om till en mötesfri landsväg med mitträcke på en sträcka om ca 4,7 km, mellan Norra Sanna och Dyvelsten. Vägplanen slutar ca 500 m söder om södra infarten till Forshaga där nästa vägplan Dyvelsten- Norra infarten till Forshaga börjar. Vägen utformas med varierande två körfält i varje

riktning och med ett körfält i varje riktning genom Lyckan och Dyvelsten. Geotekniska svårigheter mot Klarälven, med instabila älvslänter, gör att delar av nuvarande väg 62 får en ny sträckning i ett läge längre väster ut. På den östra sidan av väg 62 anläggs en separat ny gång- och cykelväg på en sträcka om ca 1 km mellan Norra Sanna och Lyckan. I Lyckan övergår gång- och cykelvägen i en kombinerad väg för oskyddade trafikanter och fordonstrafik till och från fastigheter på den östra sidan av väg 62. Trafiken på den kombinerade vägen leds genom en port under väg 62. Porten blir 8 meter bred med en fri höjd om 4,7 meter. Vid porten anordnas en pumpstation för att avleda dagvatten. I planen ingår också att komplettera en korsning i Dyvelsten, vid väg 714, med ett vänstersvängfält för trafik söderifrån och ett accelerationsfält för påsvängande trafik norr ut på väg 62. I Dyvelsten anläggs intill två busshållplatser gång- och cykelpassager i plan där den ena utformas med mittrefug. I planen ingår också att anlägga tre torrtrummor för småviltpassager, flytta nuvarande rastplats ca 600 meter norrut och sätta upp viltstängsel/faunastängsel längs de nya vägsträckorna-genom skogsmark. Därutöver avses befintlig belysningsanläggning anpassas till kommande vägutformning och flyttas där väg 62 får ny sträckning. Vidare kommer delar av nuvarande väg 62 att dras in från allmänt underhåll.

Lokalisering och val av utformning av korsning i Lyckan

De boende upplever vägsträckan genom Lyckan som mycket trafikfarlig med alltför hög hastighet, farliga vägenslutningar och utan säkra gångpassager. Dödsolyckor och ett stort antal incidenter har inträffat. De boende passerar dagligen väg 62 för att ta sig till och från bussar och skolbussar, hämta posten och ta sig till grannar eller naturområden.

I Lyckan, där det finns boende på båda sidor om vägen, har olika lösningar med alternativa lokaliseringar studerats för oskyddade trafikanter och fordonstrafik att kunna passera väg 62.

Ett förslag, där oskyddade trafikanter passerar väg 62 i en plankorsning med refug, har valts bort då det inte ansågs tillräckligt trafiksäkert. Vidare har en lösning studerats där väg 62 breddas och ett separat vänstersvängfält anordnas för fordonstrafik till Lyckan. Lösningen var inte möjligt på grund av geotekniska begränsningar och av utrymmesskäl, vilket skulle ha inneburit stora markintrång på angränsande bostadsfastigheter. En annan lösning, med en separat planskild korsning för gång- och cykeltrafik i Lyckan, har valts bort då den ansågs otillräcklig av de boende. Istället har man valt en planskild korsning i Lyckan av korsningstypen F för både fordons- och gång- och cykeltrafik. Den planskilda korsning som föreslås är centralt lokaliserad och i det enda läget i Lyckan där det finns utrymme med tanke på bebyggelsen.

Alternativa placeringar av en korsningspunkt norr eller söder om Lyckan har också studerats för att hitta lägen för en planskild korsning med bra geotekniska förhållanden och tillräckligt utrymme. Ett läge i södra delen av Lyckan är inget alternativ då närheten till älven inte ger utrymme för att anordna en planskildhet och därtill är de geotekniska förhållandena svårhanterliga. En möjlig alternativ placering, ca 500 meter norr om Lyckan, skulle innebära att korsningspunkten blir på en plats längre från bebyggelsen och befintligt vägsystem samt längre från befintliga busshållplatser som nyttjas av boende i Lyckan.

Föreslagen vägutformning i Lyckan på både östra och västra sidan har optimerats med hänsyn tagen till trafiksäkerhet, geoteknik och behov av tillgång till ny mark. En planskild korsning för vägtrafik har också kunnat samordnas med en planskild passage för oskyddade trafikanter på ett utrymmeseffektivt och ekonomiskt tilltalande sätt.

Föreslagen lösning innebär att fordonstrafik till och från Lyckan begränsas till en punkt där det enbart är tillåtet att svänga höger från väg 62 och höger ut på väg 62. Trafiksäkerheten förbättras markant i och

med att de svängande korsande rörelserna helt försvinner i Lyckan. Därutöver minskas barriäreffekten påtagligt för de boende i Lyckan med en planskild port i och med att den möjliggör en säker och lättframkomlig passage för såväl vuxna som barn, vilka ska ta sig till och från grannar och bussen. Gång- och cykelpassagen innebär att det kan bli en förlängd väg för gående och cyklister, men fördelen med en planskild passagemöjlighet bedöms klart överväga den nackdelen.

Mark som kommer att tas i anspråk

Mark och särskilda rättigheter som belastar marken kommer att tas i anspråk för vägen på det sätt som redovisas på plankartorna.

Sammanlagt kommer cirka 13,7 hektar mark att tas i anspråk med vägrätt. Av arealen utgör cirka 13 hektar skogsmark, cirka 0,5 hektar jordbruksmark och cirka 0,17 hektar tomtmark.

Vägrätten inskränks inom ett antal mindre områden om totalt cirka 450 kvadratmeter inom i huvudsak skogs- eller tomtmark på så sätt att väghållaren inte får:

- bestämma över markens användning för annat ändamål än bullerplank och diken.
- tillgodogöra sig alster eller andra tillgångar som kan utvinnas ur marken eller utrymmet.

Detta innebär att fastighetsägaren får fortsätta att använda marken så länge användningen inte äventyrar bullerplankets eller dikets funktion.

Cirka 6,2 hektar mark, som behövs för att bygga vägen, får tas i anspråk under en viss tid (tillfällig nyttjanderätt). Arealen utgörs i huvudsak av skogsmark. Nyttjanderätten gäller under den tid som anges på plankartan.

Buller

Den sökande bedömer att ombyggnationen ska betraktas som väsentlig ombyggnad. På sträckan finns idag ett antal befintliga bullerskyddsskärmar intill vägen. För att dämpa ljudnivån från vägtrafiken efter utbyggnaden har det bedömts tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att uppföra ytterligare en bullerskyddsskärm för två bostadshus i Lyckan och en längre bullerskyddsskärm i Dyvelsten för flera bostadshus. Utöver dessa bullerskyddsskärmar kan det bli aktuellt med ytterligare fastighetsnära åtgärder för att klara samtliga bullerriktvärden för väsentlig ombyggnad inomhus och vid uteplats för bostadshusen på sträckan. En inventering kommer därför att ske av befintliga bostadshus och/eller uteplatser vid bostadshus för att se vilka ytterligare åtgärder som bör erbjudas för att klara gällande riktvärden. Dessa bostadsfastigheter markeras med Sk2 eller Sk5 på plankartan. Den sökande bedömer att riktvärdena för väsentlig ombyggnad inomhus och vid uteplats kommer att klaras med föreslagna bullerskyddsskärmar och fastighetsnära åtgärder i form av fasadåtgärder och/eller lokalskärm vid eventuell uteplats. Det ekvivalenta riktvärdet utomhus vid fasad kommer dock inte att klaras för samtliga fastigheter med föreslagna åtgärder. Däremot bedöms en ekvivalent ljudnivå utomhus om 55 dBA att klaras med lokal skärm vid uteplats för de bostadsfastigheter där detta riktvärde överskrids vid fasad.

Kommunala planer

För det berörda området gäller översiktsplan 2012 för Karlstads kommun och översiktsplan 2010 för Forshaga kommun samt områdesbestämmelser för fritidshus vid Acksjön och Södra Hyn i Forshaga kommun. Den sökande bedömer att vägplanen tangerar områdesbestämmelserna, men att syftet med dessa inte motverkas.

Natura 2000, riksintressen, annan reglering av markanvändningen och miljö kvalitetsnormer

Vägplanen berör inget Natura 2000-område.

Väg 62 utgör riksintresse för vägnätet och går genom ett område som är av riksintresse för naturvård. Påverkan på naturmiljön inom område för riksintresse bedöms som liten.

En vandringsled, Hynleden, går mellan Norra Sanna och Lyckan där den korsar väg 62 strax söder om Lyckan. Vägombyggnaden innebär att leden kommer att skäras av. Leden kommer att ledas om och ny vägport vid Lyckan kommer att nyttjas för säker passage av väg 62. Den sökande bedömer att vägombyggnaden medför positiva konsekvenser för leden.

Planen berör bestånd av olika sorters lummer som är fridlysta arter enligt artskyddsförordningen. Skadeförebyggande åtgärder föreslås. Dispens från artskyddet för lummer kommer att sökas om så krävs. Den sökande bedömer att bevarandestatusen för lummer inte påverkas negativt av vägförslaget. Konsekvenserna på naturmiljön bedöms som små.

Såväl befintlig som ny vägsträckning ligger inom strandskyddat område längs med Klarälven. Strandskyddsvärdet förbättras i och med att vägen avses flyttas längre från älven på delar av sträckan.

Projektet berör en gammal banvall, av länsstyrelsen klassad som fornlämning. Delar avses skyddsstänglas under byggtiden. Tillstånd enligt kulturmiljölagen har sökts. Banvallens kulturvärde bedöms inte påverkas. I Lyckan berör gränsen för vägområdet en minnessten som är en övrig kulturlämning. Lämningen avses skyddsstänglas under byggtiden. Sammantaget bedömer den sökande att konsekvenserna för kulturmiljön blir obetydliga.

Hela vägsträckningen ligger inom grundvattenförekomsten Nedre Fryken- Klarälven. Risken för olycka med farligt gods och därmed påverkan på grundvattenförekomsten minskar med en modern vägutformning. Grundvattenförekomstens miljö kvalitetsnormer bedöms inte påverkas. Vad gäller miljö kvalitetsnormen för utomhusluft är trafiken på väg 62 av begränsad omfattning och bedöms inte öka till följd av själva ombyggnationen. Ombyggnaden bedöms inte påverka fastställda miljö kvalitetsnormer.

Projektets aktualitet

Kostnaden för projektet har beräknats till cirka 79,8 miljoner kronor i prisnivå 2014.

Finansiering sker genom medel ur bärighetsanslaget för nationell plan (18 %), länsplan för Värmland (56 %) och ur anslaget för smärre åtgärder i nationell plan (26 %).

Byggstart planeras ske 2019.

Andra utredningar och beslut

Planläggningen enligt väglagen har föregåtts av en förberedande studie i form av en stråkanalys för väg 62 som helhet. Länsstyrelsen i Värmlands län har beslutat att projektet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Den sökandes handläggning av vägplanen

Under planarbetet har den sökande genomfört samråd och kungjort planförslaget och övrigt underlag och låtit det granskas vid två tillfällen. I samband med den första granskningen kom det in 18 yttranden som sammanfattas och bemöts i ett PM, granskningsutlåtande. Synpunkterna handlar huvudsakligen om:

- bullerplank
- öppning i mitträcke med passagemöjlighet
- placering av ersättnings-/anslutningsvägar
- trafikplats i Lyckan, placering och utformning

- höga naturvärden i skog vid Lyckan
- vägport/gång- och cykelport
- påverkan på naturmiljön
- miljöinventering saknas
- stort intrång på fastighet
- breda transporter
- bristande handläggning, information och dokumentation
- störningar från fordon
- trafiksäkerhet
- tillfart och skyltning till flottningsmuseum
- ny informationsplats
- brister i kompletterande naturvärdesinventering
- ny granskning

Efter granskningen har den sökande ändrat vägplanen med anledning av ovanstående synpunkter och en andra granskning av planen har genomförts. I samband med den andra granskningen kom det in 19 yttranden som sammanfattas och bemöts i PM, kompletterande granskningsutlåtande. Synpunkterna handlar huvudsakligen om:

- buller och bullerskyddsåtgärder
- ny gång- och cykeltunnel i södra Lyckan
- placering av ersättnings-/anslutningsvägar
- trafikplats i Lyckan, placering, utformning och redovisning av alternativ
- höga naturvärden i skog vid Lyckan
- stort intrång på fastighet
- hastigheter
- bristande handläggning, information och dokumentation
- förslag till vägsträckning vid Dyvelsten
- stängning av in-/utfart vid Dyvelsten
- skolskjuts
- busshållplatser
- trafiksäkerhet
- brister i kompletterande naturvärdesinventering
- förlängda körvägar
- önskemål om ny överfart
- flytt av teleanläggningar
- faunapassage

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen i Värmlands län har tillstyrkt att vägplanen fastställs efter att planen arbetats om och granskats en andra gång. Länsstyrelsen redovisar i sitt yttrande att den i samband med den första granskningen lämnade synpunkter kring val av lösning, naturvärden och påverkan på kulturmiljövärden samt att förändringar av vägplanen därefter har gjorts som bl.a. har minskat markanspråket för planskild korsning i Lyckan och reducerat konflikter med konstaterade naturvärden. Vidare framför Länsstyrelsen att de aspekter som den har påpekat under planeringsprocessen för det aktuella projektet, nu anses vara redovisade och klargjorda. Länsstyrelsen har inget ytterligare att tillägga i fråga om fastställelse av planförslaget under förutsättning att de skydds- och försiktighetsåtgärder, som angivits i de framtagna handlingarna genomförs.

Skälen för Trafikverkets beslut

Allmänt

Riksväg 62 är ett viktigt regionalt stråk för person- och godstrafik mellan Karlstad och riksgränsen i Norra Värmland. Vägen är även en viktig länk för godstransporter inom närområdet och har stor betydelse för arbetspendling. Vägen är idag utformad med två motriktade körfält utan mittseparering där oskyddade trafikanter är hänvisade till att färdas utmed väg 62 och att korsa vägen i plan. Inga säkra gångpassager finns idag i Lyckan och Dyvelsten. Dödsolyckor och ett stort antal incidenter har inträffat. Trafikbelastningen på sträckan är idag ca 6200-7200 fordon per dygn (ÅDT) och beräknas öka till ca 7600 till 8800 fordon per dygn (ÅDT) år 2036. Referenshastighet på vägen är 100 km/h och genom Dyvelsten är tänkt hastighet 80 km/h.

Ändamålet med projektet är att förbättra förutsättningarna för arbetspendling och godstransporter. Målet med projektet är att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten för fordonstrafik på väg 62 mellan Norra Sanna och Norra infarten till Forshaga genom att bygga om vägen till mötesfri landsväg. Målet är även att förbättra framkomligheten och trafiksäkerheten för cyklister genom anläggandet av en cykelväg mellan Norra Sanna och Lyckan.

För att komma längre från de instabila älvslänterna och för att undvika förstärkning av vägen med erosionsskydd i dess nuvarande läge är vägen tänkt att på en stor del av sträckan dras i en ny sträckning. Då utrymmet i Lyckan och Dyvelsten är begränsat behålls linjeföringen så rak som möjligt och utformas med ett körfält i vardera riktningen.

Ombyggnaden till mötesfri landsväg med trafiksäkra väganslutningar och anläggandet av en separat gång- och cykelväg mellan Norra Sanna och Lyckan, innebär att framkomligheten, tillgängligheten och trafiksäkerheten ökar både för fordonstrafiken och gång- och cykeltrafiken på väg 62.

Speciella frågor i projektet

Lokalisering och utformning av korsning i Lyckan

Trafikverket konstaterar att olika lokaliseringar och lösningar för passage av väg 62 i Lyckan har jämförts och utvärderats vid framtagandet av planen. Av handlingarna framgår att föreslagen planskild korsning är centralt lokaliserad och placerad i det enda läget i Lyckan där det finns utrymme med tanke på bebyggelsen. Vidare framgår att den föreslagna lösningen är den som ansetts mest lämplig ur flertalet perspektiv och att föreslagen vägutformning på både östra och västra sidan av väg 62 har optimerats med hänsyn tagen till trafiksäkerhet, geoteknik och behov av tillgång till ny mark. Det framgår att den planskilda korsningen för vägtrafik har kunnat samordnas med en planskild passage för oskyddade trafikanter på ett utrymmeseffektivt och ekonomiskt tilltalande sätt. Den sökande har också, bland annat efter synpunkter från Länsstyrelsen, justerat det ursprungliga förslaget och på så sätt minskat intrånget och ianspråktagandet av mark. Trafikverket konstaterar att det finns andra möjliga lösningar, men de är sämre ur trafiksäkerhetssynpunkt. Trafikverket bedömer att föreslagen lokalisering och lösning med en planskild korsning i Lyckan både för fordonstrafik och oskyddade trafikanter, minimerar markintrånget och är totalt sett den bästa. Därutöver kan konstateras att föreslagen lösning med en gemensam planskild korsning i Lyckan ökar trafiksäkerheten och framkomligheten jämfört med korsningslösningar i plan. Det innebär att föreslagen lösning är motiverad.

Anslutningsvägar/enskilda vägar

Den sökande har redovisat förslag till anslutningsvägar och förändringar av anslutningsvägar på plankartan och illustrationsritningen. Dessa benämns "Förslag till enskild väg" i illustrationskartans

då ett körfält i taget kan passeras. Trafikverket bedömer att föreslagen utformning kan godtas. Uppgifterna om utformningen av gång- och cykelpassagerna förtydligas i beslutet.

Trafikverkets kommentarer till synpunkter vid granskningen

Den sökande har sammanfattat och kommenterat de synpunkter som kom in vid första granskningen i ett granskningsutlåtande och de synpunkter som kom in vid andra granskningen i ett kompletterande granskningsutlåtande. Trafikverket delar i allt väsentligt den sökandes uppfattning.

Kompletteringar under fastställelseprövningen

I samband med fastställelseprövningen har den sökande kompletterat och förtydligat uppgifter i planbeskrivningen vilka i huvudsak avser områdesbestämmelser och deras överensstämmelse med vägplanen, utformningen av gång- och cykelpassagerna i Dyvelsten, den sökandes bedömning av påverkan på riksintresset för naturvård, uppgifter om fördelning av ianspråktagen areal på olika markslag och redovisning av att inget Natura 2000-område berörs. Se vidare ovan under den sökandes "Beskrivning" och under "Speciella frågor i projektet". Samtliga förtydliganden redovisas i "Kompletterande PM- förtydliganden av delar ur planbeskrivning", daterad 2019-03-21". Dessa uppgifter berör ingen enskild. Trafikverket har därför bedömt att kommunikation kan undvaras.

Under fastställelseprövningen har ett kompletterande granskningsutlåtande upprättats för två yttranden som inkom vid den andra granskningen. Dessa yttranden hade inte blivit bemötta i tidigare upprättat granskningsutlåtande vid den andra granskningen. Det kompletterande granskningsutlåtandet har kommunicerats med berörda. Inga synpunkter inkom.

I samband med fastställelseprövningen har den sökande även kompletterat plankartan genom att ändra lydelsen av inskränkt vägrätt, Vi2, till inskränkt vägrätt för bullerplank och diken. Vidare har nya områden lagts in med vägrätt på plankartan där befintliga bullerskyddsplank finns. Ändringarna redovisas i ett PM ändringar efter granskning av vägplan och har samråtts med berörda fastighetsägare där sju av dessa har lämnat synpunkter som i huvudsak avser önskemål om ytterligare planskild passage, drift och underhåll av bullerskyddsplank, utfartsfrågor, åtkomst av marker, utformning av bullerskyddsplank vid höjd hastighet på vägen samt önskemål om redovisning av järnvägsbank på plankarta och viltpassage. Synpunkterna har sammanfattats och bemötts i ett kompletterande utlåtande. Trafikverket delar i allt väsentligt den sökandes uppfattning. De som framfört synpunkter i samband med denna ändring har fått ta del av det kompletterande utlåtandet. De har också fått möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Under denna kommunicering kom det inte in några yttranden.

Ovanstående ändringar har också inneburit att fastigheten Öjenäs 1:138 blivit berörd av planen genom att vägrätt lagts ut kring befintligt bullerskyddsplank. Ägaren av fastigheten har fått ta del av det ändrade förslaget till vägplan och har inga synpunkter.

Under fastställelseprövningen har bullerskyddsåtgärden Sk5, lokal skärm vid eventuell uteplats, lagts till på plankarta101T0204 på fastigheten Öjenäs 1:133, vilket sedan tidigare är en åtgärd som redovisas i PM buller och ska erbjudas ägaren av fastigheten om det efter inventering visar sig krävas för att klara gällande riktvärden för buller. Denna ändring av plankartan redovisas i ett Kompletterande PM ändringar under fastställelse. Då detta inte innebär någon förändring av vad som sen tidigare är förutsatt i planen utan enbart är en korrigerande av redovisningen av åtgärden på plankartan har inget ytterligare samråd skett med anledning av denna ändring.

Vidare har det under fastställelseprövningen visat sig att de direkt berörda delägarna i Sanna GA:6 inte blivit underrättade om granskningen av planen. Den sökande har därför underrättat delägarna om

teckenförklaring. Trafikverket konstaterar att frågan om enskilda vägar inte kan prövas i en vägplan och att redovisade dragningar på plankartorna av enskilda anslutningsvägar enbart är illustrationer av olika förslag av lägen och inget som kan fastställas i vägplanen. Sådana vägar utreds och prövas av Lantmäteriet i en särskild lantmäteriförrättning.

Påverkan på artskydd och riksintresse för naturvård

Trafikverket gör samma bedömning som den sökande att bevarandestatusen för lummer inte bedöms påverkas negativt av vägförslaget. Skadeförebyggande åtgärder föreslås. Det innebär sammanfattningsvis att konsekvenserna och påverkan på naturmiljön inom område för riksintresse för naturvård bedöms bli små.

Buller

Till grund för Trafikverkets bedömning ifråga om bullerskyddsåtgärder ligger i första hand av riksdagen (prop.1996/97:53) fastlagda riktvärden för trafikbuller vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av järnväg, se Allmänna upplysningar, bilaga 2.

Trafikverket bedömer så som den sökande att åtgärderna enligt vägplanen ska betraktas som väsentlig ombyggnad.

Trafikverket konstaterar att den sökande åtar sig att inom hela planen utföra bullerskyddsåtgärder för inomhus- och utomhusmiljön på bostadsfastigheter i en omfattning motsvarande att riktvärdena för väsentlig ombyggnad klaras inomhus och vid uteplats. Innebörden av beteckningarna Sk2 och Sk5 på plankartan, fasadåtgärd och lokal skärm vid eventuell uteplats respektive lokal skärm vid eventuell uteplats, är dock oklar varför Trafikverket förenar beslutet med ett villkor, som innebär att samtliga bostadshus som markeras med Sk2 eller Sk5 på plankartan, erbjuds en inventering av bostadshusens fasader och/eller befintliga uteplatser innan aktuellt erbjudande om bullerskyddsåtgärd bestäms för att klara gällande bullerriktvärden för väsentlig ombyggnad inomhus och vid uteplats.

Av handlingarna framgår att den sökande bedömer att det ekvivalenta riktvärdet för buller utomhus vid fasad inte klaras för alla bostadsfastigheter på sträckan efter genomförda bullerskyddsåtgärder. Däremot beräknas en ekvivalent ljudnivå utomhus om 55 dBA att klaras med lokal skärm vid uteplats för de bostadsfastigheter där detta riktvärde överskrids vid fasad. Trafikverket bedömer att detta är rimligt.

I övrigt bedömer Trafikverket att föreslagna bullerskyddsåtgärder enligt vägplanen är tillräckligt omfattande.

Fasad- och fönsteråtgärder samt skydd av uteplats utgör enskild anordning och förutsätts komma till utförande i samråd med berörd fastighetsägare.

Miljö kvalitetsnormer – luftkvalitet, vattenförekomster, fisk- och musselvatten

Trafikverket bedömer att projektet inte medför att miljö kvalitetsnormer för utomhusluft överskrids. Projektet kommer inte heller att försvåra möjligheterna att uppnå miljö kvalitetsnormen för den berörda vattenförekomsten.

Belysning

Belysning är att betrakta som väganordning. I beslutet förtydligas därför att fastställelsen även gäller belysningen som den är beskriven i planbeskrivningen.

Barriäreffekt

Den sökande har under fastställelseprövningen förtydligat att de två planerade gång- och cykelpassagerna i Dyvelsten blir i sektion ca 3/500 utformad med stensatt refug och i sektion ca 4/170 som utformas endast med en öppning i räcket på grund av utrymmesskäl. Trafiksäkrare passager skapas

planen och gett dem möjlighet att ta del av planhandlingarna på Trafikverkets kontor. Inga synpunkter inkom.

Därutöver har den sökande underrättat och låtit ägaren av fastigheten Grava-Ångsbäck 1:6 ta del av planhandlingarna och lämna synpunkter då fastighetsägaren inte hade blivit underrättad om den andra granskningen av planen. Inga synpunkter inkom.

Kommunicering under fastställelseprövningen

De som har framfört synpunkter under första och andra granskningen har fått ta del av begäran om fastställelse av vägplanen, PM ändring efter granskning av vägplan, granskningsutlåtande, kompletterande granskningsutlåtande och Länsstyrelsens yttrande. De har också fått möjlighet att lämna ytterligare synpunkter. Under denna kommunikering kom det in sju yttranden. De sammanfattas nedan utan att återges ordagrant.

Ägarna av fastigheterna Öjenäs 1:113, Öjenäs 1:242 och Öjenäs 1:19 anser i huvudsak att boende i södra delen av Lyckan måste kunna passera väg 62 på ett säkert sätt och att en tunnel för gående, cyklister och vilda djur ska anordnas under väg 62 till Klarälvens strand i anslutning till den gamla järnvägen i södra Lyckan.

Ägaren av fastigheten Öjenäs 1:100 har synpunkter på anslutningsvägen för södra Lyckan. Sammanfattningsvis vidhålls tidigare inskickade synpunkter och att en lokalgata inte är lämplig att lägga på befintlig skogsväg. Den ska istället läggas öster om den gamla skogen, på befintliga vatten- och avloppsledningar.

Ägarna av fastigheten Öjenäs 1:268 har synpunkter på dragningen av den södra anslutningsvägen för Lyckan. Den behöver utredas vidare. De hänvisar även till tidigare inskickade synpunkter gällande anslutningsvägens dragning och påverkan på området. Vidare anser de att hastigheten på väg 62 genom Lyckan borde vara lägre än 100 km/h.

Ägarna av fastigheten Öjenäs 1:46 har inkommit med synpunkter. I huvudsak anser de att undersökta alternativa lösningar och placeringar av trafikplatsen i Lyckan inte är presenterade och att kommunikationen med dem kring deras synpunkter på trafikplatsens placering har varit obefintlig. Fastighetsägarna anser att en placering av en trafikplats längre norr ut skulle vara bättre både för dem och för framtida planerad bebyggelse vid Acksjön. De anser att föreslaget läge för trafikplats i Lyckan innebär att de får avstå en mycket stor del av sin mark för samhällsintressen och att det är orimligt att de, för andra markägares enskilda intressens skull, dessutom ska förlora ytterligare mark till förmån för en lokalväg. De accepterar inte att lokalvägen placeras enligt inritat förslag där den befintliga skogsvägen går och de anser att informationen om lokalvägen i handlingarna är inkonsekvent och otydlig. De upplever att Trafikverket inte har sammanvägt enskilda intressen med allmänna intressen utan de enskilda intressena har fått för stor betydelse. Det bästa alternativet tas inte upp av Trafikverket där lokalvägen placeras i ledningsrätten. Vidare anser de att Trafikverket har återgett synpunkter fel och lämnat olika information i olika dokument samt att felaktigheter och brister i beslutsunderlaget har påverkat alla som ska ställa sig till vägplanen. De framför också att de utgår från att en dialog kommer att föras med dem med anledning av deras synpunkter, särskilt med tanke på att så stor del av deras mark berörs. De begär att det ska ordnas ett möte med projektledare och markförhandlare innan slutlig fastställelseprövning sker.

Ägarna av fastigheten Öjenäs 1:61 framför i huvudsak att de vidhåller att de inte vill ha en väg mitt i Lyckan utan vill att man hittar en annan lösning. De säger att det är viktigt att man läser alla original-

handlingar med synpunkter då de har upptäckt ett antal fel. Med hänvisning till naturvärden som försvinner och hälsorisker för boende ifrågasätter de den föreslagna nya enskilda vägen som kommer att gränsa till bland annat deras fastighet.

I yttrandet från ägarna av fastigheten Öjenäs 1:132 framförs sammanfattningsvis att de anser att Trafikverkets förslag på placering av anslutningsväg för södra Lyckan är felaktigt och att Trafikverket bortser från alternativet att placera anslutningsvägen utanför skogsområdet med höga naturvärden. De anser att Trafikverkets alternativa lösningar på trafikplats inte har presenterats trots flera uppmaningar i olika yttranden. De anser att det strider mot väglagen. Fastighetsägarna säger att föreslagen placering tyder på stora brister i hur avvägningen av olika samhällsintressen och enskilda intressen gjorts. I yttrandet framförs att de anser att förslaget till trafikplats begränsar starkt möjligheten till alternativa anslutningsvägar och de menar att anslutningsvägarna ska utredas av Trafikverket enligt väglagen, särskilt då de har stor miljöpåverkan. De presenterar två alternativa placeringar av anslutningsväg från trafikplatsen till södra Lyckan för att undvika en negativ påverkan i skogsområdet med höga naturvärden, dels parallellt med väg 62 och dels i anslutning till ledningsrätten. Fastighetsägarna anser att Trafikverkets presenterade förslag på anslutningsväg har ett undermåligt beslutsunderlag trots den kompletterande naturvärdesinventeringen. De ifrågasätter tillförlitligheten av dokumentet "Kompletterande granskningsutlåtande" då de anser att Trafikverket har förvanskat/utelämnat delar av de synpunkter de lämnade in i sådan omfattning att innebörden av dessa har ändrats och därmed ger de som tar del av dokumentationen ett felaktigt underlag. De bifogar därför kopia på sitt yttrande vid den andra granskningen av planen med införda kommentarer om sådant som de anser saknas/ har återgivits fel i granskningsutlåtandet.

Trafikverket konstaterar att ovanstående fastighetsägare har blivit underrättade om tidigare granskningar av planen och i samband med det lämnat synpunkter. Trafikverket bedömer att inkomna synpunkter från ovanstående fastighetsägare under kommunikationen i huvudsak är samma som inkommit tidigare under granskningen av planen och att motsvarande synpunkter redan är bemötta i de promemorior som den sökande tidigare har upprättat. I övrigt vad gäller anslutande vägar och dess placering samt beslut om framtida hastigheter är det frågor som inte omfattas av fastställelsebeslutet.

Svenska kraftnät framför att de inte har något att erinra mot förslaget och att de inte har några ledningar i anslutning till aktuellt område. Eventuella regionnätsägare bör höras. **Trafikverket** kan konstatera att aktuell nätägare Fortum är underrättad om granskningen av planen.

Trafikverkets samlade bedömning

Trafikverket bedömer att en ombyggnad enligt vägplanen är motiverad och har tillräcklig aktualitet. Vägplanen har handlagts i enlighet med reglerna i väglagen och vägförordningen. Vägens sträckning strider inte mot kommunens översiktsplan. Den planerade vägen motverkar inte syftet med områdesbestämmelserna.

Den föreslagna ombyggnaden medför att framkomligheten, tillgängligheten och trafiksäkerheten ökar både för fordonstrafiken och gång- och cykeltrafiken på väg 62. Det innebär att vägen får ett lämpligt läge och utförande.

Genom att bygga om väg 62 till en mötesseparerad landsväg med mitträcke delvis i ny sträckning för att säkra vägens stabilitet och undvika påverkan på Klarälven, samt genom att samla fordonstrafik till och från Lyckan i en punkt och där anordna en gemensam planskild passage för fordonstrafik och oskyddade trafikanter, så tillgodoses ändamålet med vägen med minsta intrång och olägenhet utan att det medför oskälig kostnad.

Trafikverket bedömer att väganläggningen, med de villkor som föreslås, är förenlig med miljöbalkens allmänna hänsynsregler, hushållningsbestämmelser och bestämmelser om miljökvalitetsnormer. Anläggningen innebär även i övrigt en lämplig användning av mark- och vattenresurser.

Trafikverket bedömer att de fördelar som planen medför överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda när den sökande får ta mark och särskilda rättigheter i anspråk.

Trafikverket bedömer att det behov och den omfattning av tillfällig nyttjanderätt som har redovisats i vägplanen är skäliga.

De delar av nuvarande väg 62 som inte sammanfaller med den nya allmänna vägen behövs inte längre som allmän väg när den nya vägen är byggd.

Indragningen innebär ingen olägenhet för bygden.

Trafikverket gör sammantaget bedömningen att vägplanens utformning, omfattning och åtgärder innebär en lämplig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

Överklagande

Detta beslut får överklagas hos regeringen, se bilaga.

Beslutande i detta ärende har varit expeditionschefen Johan Barkelius med planprövaren Cecilia Frances som föredragande.

Johan Barkelius

Bilagor

1. Anvisning "Hur man överklagar"
2. Allmänna upplysningar – fastställd vägplan

Kopia till:

Länsstyrelsen i Värmlands län
Lantmäterimyndigheten.
Regionala kollektivtrafikmyndigheten i Värmlands län
Region Värmland
Forshaga kommun
Trafikverket Region Väst
Fastighetsägare och rättighetsinnehavare, m.fl. enligt ärendets fastighetsförteckning
Övriga som yttrat sig skriftligen under granskningen

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga Trafikverkets beslut ska ni skriftligen ange vilket beslut ni överklagar och redogöra för den ändring som ni begär.

I skrivelsen ska ni ange i vilken egenskap ni överklagar. Om ni klagar i egenskap av ägare till en fastighet som berörs bör ni även ange fastighetens registerbeteckning.

Skrivelsen ska vara undertecknad av er eller ert ombud och innehålla namnförtydligande, postadress och telefonnummer. Ombudet ska bifoga en fullmakt.

Skrivelsen ställs till regeringen men skickas eller lämnas till Trafikverket, Ärendemottagningen, Planprövning, Box 810, 781 28 Borlänge.

Skrivelsen måste vara hos Trafikverket **senast den 17 juli 2019**.

Allmänna upplysningar, fastställd vägplan

Fastställelsebeslutets giltighetstid

Beslutet gäller det år då det får laga kraft och följande fem kalenderår. Beslutet upphör alltså att gälla om inte hela vägsträckningen har blivit utmärkt på marken och vägbygget har påbörjats inom den tiden.

Rätt att använda mark

När beslutet fått laga kraft kan väghållaren ta mark inom vägområdet i anspråk med vägrätt. Väghållaren får då fullt ut använda marken och ta till vara naturtillgångar inom vägområdet. Vägrätten kan ibland vara mindre omfattande, och det ska då framgå av vägplanen att vägrätten har inskränkts. Väghållaren är skyldig att betala ersättning för intrång och annan skada till följd av att marken tas i anspråk.

Beslutet innebär också att väghållaren har rätt att få tillfällig nyttjanderätt till de särskilt markerade områden som framgår av vägplanen. Det kan till exempel handla om mark som behövs för transportvägar, upplag eller baracker under byggtiden. Nyttjanderätten gäller under så lång tid som anges i vägplanen.

Undantag från bestämmelser i miljöbalken

Beslutet innebär att:

- förbud mot åtgärder inom generellt biotopskyddsområde inte gäller
- dispens från strandskydd inte krävs, och att
- samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken inte behövs för åtgärder som ingår i den fastställda planen.

Utgångspunkter för bedömning av buller

Följande riktvärden för trafikbuller anges i proposition 1996/97:53 ”Infrastrukturinriktning för framtida transporter”, som har antagits av riksdagen:

- 30 dB(A) ekvivalent ljudnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus vid fasad
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad.

Riktvärdena ska ses som långsiktiga mål för bostäder som påverkas av buller från trafiken. Riktvärdena bör normalt inte överskridas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av väg, men de är inte rättsligt bindande. Vid tillämpningen bör man ta hänsyn till vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt.

När det inte är nybyggnad eller väsentlig ombyggnad genomför Trafikverket ett åtgärdsprogram som syftar till att förbättra inomhusmiljön. Då anses det, enligt Mark- och miljööverdomstolens praxis, rimligt att genomföra skyddsåtgärder om bullernivån utomhus överskrider 65 dB(A) ekvivalentnivå.

När man bedömer behovet av skyddsåtgärder antar man schablonmässigt att fasaden på befintliga bostäder dämpar ljudnivån inomhus med 25 dB(A). Normalt är fasaddämpningen större. Beräkningar av

buller tar bland annat hänsyn till trafikmängder, trafikslag, hastighet, terrängförhållanden och bebyggelse.

Vägen måste stämma med detaljplan och områdesbestämmelser

En väg måste byggas så att den stämmer med kommunens detaljplaner. Om vägprojektet medför att någon detaljplan måste ändras får den berörda delen av projektet inte påbörjas förrän beslutet om detaljplanen har börjat gälla. Motsvarande gäller för områden med områdesbestämmelser.

Frågor som inte omfattas av fastställelsebeslutet

Fastställelsebeslutet omfattar inte frågor som hör till byggskedet. Sådana frågor behandlas vid exempelvis markåtkomstförhandling eller lantmäteriförrättning eller i samband med att bygghandlingar för projektet upprättas. Detta gäller bland annat

- ersättning för mark som tas i anspråk
- ersättning för miljöskador
- läget av nya enskilda vägar
- omläggning av ledningar
- rivning eller flyttning av byggnader
- tillstånd och villkor för att bygga eller riva anläggningar i vatten
- påverkan på omgivningen under byggnadstiden
- anslutningar till allmän väg samt spärrningar av anslutningar
- trafikreglering och skyltning
- hastighetsgränser
- bortforsling av vägkropp m.m. inom indragna vägdelar.

Väg och väganordningar

Till en väg hör vägbanan samt de väganordningar som finns intill vägbanan.

Väganordningar är anordningar som stadigvarande behövs för vägens bestånd, drift eller brukande. Det är normalt vägslänter, diken, gång- och cykelbanor, ledningar för avvattning av vägkroppen, bullerskyddsanordningar i anslutning till andra väganordningar, broar och vägtrummor, tunnlar med skyddszoner, säkerhetszoner, en maximalt två meter bred kantremsa intill vägen, bryggor som är anslutna till en allmän väg, och allmänna färjor med färjeläge.

Lantmäteriförrättning

En vägplan kan illustrera förslag till nya enskilda vägar och anslutningar samt ledningsomläggningar utanför vägområdet. Sådana frågor kan komma att hanteras i lantmäteriförrättningar.

Lantmäteriförrättning kan också behövas för att ordna enskild väghållning när en väg dras in från allmänt underhåll. Sådan förrättning bekostas av väghållningsmyndigheten.

Byggförbud

Fastställelsebeslutet innebär att det krävs tillstånd från väghållningsmyndigheten för att uppföra byggnader, göra tillbyggnader, utföra andra anläggningar eller vidta andra åtgärder som väsentligt kan försvåra användningen av vägområdet för vägändamål.